

Ohvrite õigused riigiti

Sweden

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Politseile kuriteost teatamiseks helistage telefoninumbri 114 14 (+46 77 114 14 00 väljastpoolt Rootsit helistades) või pöörduge politseijaoskonda. Sissemurdmise, maksekaardipettuse, varguse või asja (kuid mitte passi või isikutunnistuse) kaotamise korral saate kuriteost teatada interneti teel. Kui Teie isik on kaitsitud, ei tohiks kuriteost interneti teel teatada. Hädalukorras või kuriteo toimumise ajal helistage hädaabinumbri 112. Link [e-teatele](#)

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Kui olete esitanud politseile kuriteoteate, määratakse Teie juhtumile number ning antakse kontaktandmed, kuhu pöörduda juhtumi kohta teabe saamiseks. Muul juhul võite politseilt oma juhtumi kohta teabe saamiseks helistada või saata e-kirja kohalikku politseijaoskonda või minna ise lähimasse politseijaoskonda. Kui soovite rääkida Teie juhtumit menetleva politseiametnikuga, võite helistada riigisisesele politsei kontaktnumbrile 114 14. Vahendusjaam ühendab Teid Teie juhtumit menetleva politseiametnikuga.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Teatavate kuritegude puhul on ohvri õigus isiklikule seadusjärgsele esindajale ehk nn kannatanu esindajale (*målsägandebiträde*). Eelkõige on selline õigus seksuaalkuritegude ja koduvägivalla ohvritel, aga ka muude kuritegude ohvritel, kui nad seda vajavad. Esindaja saab määrata niipea, kui on algatatud (eel)uurimine ning see on Teile tasuta. Kui arvate, et vajate seadusjärgset esindajat, tuleb seda kohe arutada prokuröri (*åklagare*) või eeluurimist teostava politseiametnikuga. Taotluse võib esitada ka otse piirkondlikule kohtule (*tingsrätt*). Piirkondlik kohus otsustab, kas Teil on esindajat vaja, ning määrab esindaja. Võite teha ettepaneku isiku kohta, keda Te enda esindajaks soovite. Esindaja, kelleks on tavaliselt advokaat, kaitseb Teie huve ning toetab ja abistab Teid eeluurimise ja kohtumenetluse ajal. Esindajal on saladuse hoidmise kohustus ning ta esindab Teid kohtus ja aitab Teil esitada kahtlusi. Esindaja kohustused piirduvad kohtumenetlusega ning kahjuhüvitise sissenõudmine või muu hüvitise saamine ei ole kannatanu esindaja ülesanne. Kui eestkostjat (tavaliselt lapsevanem) kahtlustatakse lapse vastu kuriteo toimepanemises, võidakse lapsele määrata eriesindaja. Sama kehtib ka juhul, kui kuriteos kahtlustatav on eestkostjaga lähedastes suhetes. Esindaja kaitseb lapse õigusi eeluurimise ja kohtumenetluse ajal. Eriesindajaks võidakse määrata advokaat, advokaadibüroos töötav advokaadi abi või muu isik. Sobiva isiku teadmistele, kogemusele ja isikuomadustele on kehtestatud kindlad nõuded. Õiguskaitse kulud katab ka kodukindlustus. See tähendab, et kindlustus hüvitab Teie kohtukulud, kui kriminaalmenetluses Teie kahjunõuet ei käsitleta. Üldiselt on kindlustuslepingus sätestatud, et teatav osa kuludest tuleb Teil endal tasuda (omavastutus). Lisateavet saate oma kindlustusandjalt. Vastavalt Rootsi riigi õigusabi seadusele (*rättshjälpslagen*) saate õigusnõu igat liiki juhtumite puhul. Nõu võidakse anda näiteks selle kohta, kuidas esitada kahju hüvitamise nõuet, kui prokurör Teid ei aita, või kuidas pidada läbirääkimisi kindlustusandjaga. Võite ühendust võtta advokaadibürooga, mis annab õigusnõu vastavalt riigi õigusabi seadusele. Võite kindlaksmääratud tasu eest konsulteerida kaks tundi advokaadiga. Tasu on umbes 1600 Rootsi krooni tunni kohta. Olenevalt Teie rahalisest olukorrast võib tasu olla ka väiksem.

Kui Teil ei ole õiguskaitsekindlustust ja Teie juhtumit ei saa lahendada antud õigusnõu abil, võite saada tasuta õigusabi vastavalt oma vajadustele. Sellisel juhul tasub riik osaliselt Teie seadusjärgse esindamise kulud. Samuti võite saada abi sõidu- ja majutuskulude ning tõendite esitamisega seotud kulude ja muude kulude katmiseks. Advokaat, kohus või riiklik õigusabiasutus (Rättshjälpsmyndighet) annab Teile nõu, kuidas taotleda tasuta õigusabi.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Kui Teid kutsutakse politseisse või prokuröri juurde, on Teil õigus ülekuulamisele ilmumisega seotud kulude hüvitamisele. Nendeks kuludeks võivad olla sõidu- ja majutuskulud, saamata jäänud tulu või muu rahaline kulu. Saamata jäänud tulu hüvitatakse siiski ainult konkreetse summas. Hüvitise taotlemiseks pöörduge politsei poole.

Kui Teid kutsutakse politseisse või prokuröri juurde, on Teil õigus ülekuulamisele ilmumisega seotud kulude hüvitamisele. Ülekuulamise lõppedes võib kohtu eesistuja mõnikord küsida, kas Te soovite taotleda hüvitist. Üldiselt aga lahendatakse makseküsimused pärast kohtuistungit kohtu eesruumis. Siis saate taotleda hüvitist ja uurida, kui suures ulatuses kulud Teile hüvitatakse. Raha makstakse otse kohtu eesruumis. Suurte kulude tasumine võidakse ajatada; lisateabe saamiseks võtke ühendust kohtuga.

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Kui juhtumi uurimine on lõpetatud ja Te ei ole tulemusega rahul, võite taotleda selle läbivaatamist prokuröri poolt. Võtke ühendust politseiga, kes edastab Teie juhtumi Teie taotlusel prokuröri. Kui Te ei ole prokuröri otsusega rahul, võite taotleda lähimalt vanemprokuröri otsuse uut läbivaatamist (*överprövning*).

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

Jah, tavaliselt peate Te osaleda kohtumenetluses, sest kohus vajab Teie ütlusi asjas otsuse tegemiseks.

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Rootsi õiguse kohaselt olete eeluurimise ja kohtumenetluse ajal kannatanu (*målsägande*). Teist saab kohtumenetluse pool pärast seda, kui prokurör on algatanud menetluse. Te olete kohtumenetluse pool, kui:

prokurör on algatanud menetluse;

Te esitate kahju hüvitamise nõude ja/või

Te abistate süüdistuse esitamisel.

Saate abistada süüdistuse esitamisel igal ajal menetluse jooksul; Teil on sel juhul prokuröri peaaegu sarnased menetlusõigused ning Te saate esitada kohtus näiteks omaenda tõendeid. Kuid Te ei pea seoses kuriteoga midagi tõestama.

Kui prokurör loobub üldisest süüdistusest või võtab selle tagasi, võite omal algatusel esitada eraldi süüdistusi või konkreetse süüdistuse. Sellisel juhul peate kohtule tõendama, et kuritegu toimus.

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Kui Te ei ole kohtumenetluse pool, teatatakse Teile kohtuistungit kuupäev ja kellaaeg. Need teatatakse Teile siiski ainult juhul, kui olete seda eeluurimise ajal taotlenud. Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus viibida kohtuistungitel isegi siis, kui menetlus ei ole avalik.

Teid võidakse kutsuda kohtusse, kui prokurör soovib Teid üle kuulata või kui Te olete esitanud kahju hüvitamise nõude. Teile saadetakse kohtukutse, kus on märgitud kohtusse ilmumise kuupäev ja kellaaeg ning kohtusse ilmumata jätmise üksikasjalikud aksepteeritavad põhjused. Kui Te olete haige või Teil on kohtusse ilmumata jätmiseks muu aksepteeritav põhjus, peate sellest kohtule võimalikult kiiresti enne kohtuistungit teatama. Seejärel teatab kohus Teile, kas Teie kohalolek on nõutav. Kui Te jätate mõjuva põhjuseta kohtusse ilmumata, võidakse Teid trahvida.

Kohtumenetluse ajal on Teil õigus nõuda kahju hüvitamist. Teil on see õigus ainult juhul, kui olete kannatanu. Teid küsitlevad ka prokurör ja süüdistatav (või tema kaitsja). Teid ei küsitleta vande all. Kui olete kohtumenetluse pool, võite Teie või Teie esindaja küsitleda süüdistatavat, tunnistajaid ja eksperte.

Kohtuistung lõpus on Teil ka võimalus öelda midagi kokkuvõtteks.

Kui Teid kutsutakse politseisse või prokuröri juurde, on Teil õigus ülekuulamisele ilmumisega seotud kulude hüvitamisele. Hüvitatakse sõidu- ja majutuskulusid ning saamata jäänud tulu (kuni 700 Rootsi krooni päevas).

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Jah, ilmselt soovib prokurör, et Teid menetluse ajal üle kuulataks. Kannatanu ei saa siiski olla tunnistajaks. See tähendab, et Te ei anna ütlusi vande all. Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus esitada tõendeid kohtumenetluse ajal.

Millist teavet antakse mulle kohtumenetluse ajal?

Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus saada mitmel moel teavet kohtumenetluse ja oma kohtuasja kohta. Rootsi keeles nimetatakse seda *partsinsyn* 'iks. Kui Te olete kannatanu, kuid mitte kohtumenetluse pool, ei ole Teil samasugust õigust saada teavet kohtumenetluse kohta.

Eeluurimise ajal küsitakse Teilt, kas soovite, et Teile teatatakse kohtuotsusest. Kui olite kohtumenetluse pool, saadab kohus Teile kohtuotsuse. Kui Te ei olnud kohtumenetluse pool, saadetakse kohtuotsus Teile Teie taotlusel.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus saada mitmel moel teavet kohtumenetluse ja oma kohtuasja kohta. Rootsi keeles nimetatakse seda *partsinsyn* iks ning selle eesmärk on anda kohtumenetluse pooltele teavet, mis on vajalik kohtumenetluses osalemiseks. See tähendab näiteks, et saate taotluse korral või kohtu algatusel juurdepääsu kohtuasja dokumentidele või muudele materjalidele. Kohtul on ka teavitamise kohustus, mis tähendab, et kohus peab omal algatusel tagama poolele juurdepääsu dokumentidele ja muudele uurimismaterjalidele, mille on kohtuasjas esitanud muu isik kui menetluse pool. Pool võib esitada ka kohtule materjalide kohta märkusi.

Kui Te olete kannatanu, kuid mitte kohtumenetluse pool, ei ole Teil samasugust õigust saada teavet kohtumenetluse kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.